

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy
na rokovanie HSR SR dňa 25.3.2024

Návrh na posilnenie úlohy sociálneho dialógu a kolektívneho vyjednávaní pri presadzovaní a rozvoji opatrení Národného programu aktívneho starnutia na roky 2021 -2030 - iniciatívny a návrhový materiál (KOZ SR)

1. Postoj APZD

APZD berie predložený materiál na vedomie.

2. Zdôvodnenie postoja APZD

Rovnako ako zástupcovia zamestnancov aj zamestnávateľa venujú zvýšenú pozornosť problematike aktívneho starnutia na všetkých úrovniach. APZD sa v minulosti zapájala a bude zapájať do pravidelného vyhodnocovania a aktualizácie Národného programu aktívneho starnutia (NPAS), či už prostredníctvom pracovných skupín, pripomienkového konania alebo na základe vlastnej iniciatívy.

Pocitujeme taktiež zvýšenú aktivitu v tejto oblasti aj na úrovni zamestnávateľov. Vzhľadom na starnutie obyvateľstva a nedostatok pracovnej sily sa zamestnávateľa snažia o prispôsobovanie pracovných podmienok zamestnancom vo vyššom veku ako aj o zatraktívnenie pracovného prostredia s cieľom zabrániť odchodu kvalifikovanej pracovnej sily (napríklad aj do predčasného dôchodku). Uvedené politiky zamestnávateľa zavádzajú aj prostredníctvom kolektívneho vyjednávaní, či už cez podnikové KZ alebo KZ vyššieho stupňa.

Materiál KOZ SR preto vnímame ako duplikovanie už existujúcich iniciatív štátu a sociálnych partnerov pri sledovaní obdobného cieľa – efektívne a spravodlivé zvládnutie starnutia populácie a tomu prispôsobené nastavovanie budúcich politík.

APZD je však otvorená diskusii na expertných úrovniach o aktualizácii a spôsobe implementácie jednotlivých opatrení NPAS, prípadne opatrení, ktoré presahujú jeho problematiku (napr. expertná tripartitná diskusia o systéme sociálneho poistenia a návrat jeho systémovému nastaveniu).

Cieľom APZD vždy bola a bude odborná diskusia smerujúca k hľadaniu takých riešení, ktoré pri dosahovaní sledovaného cieľa nebudú predstavovať ďalšie umelé zásahy do podnikateľského prostredia, za ktoré možno považovať aj návrh KOZ SR uzavrieť memorandum o rozšírení kolektívneho vyjednávaní o problematiku aplikácie vekového manažmentu, pričom KOZ SR už stanovuje minimálny rozsah tém kolektívneho vyjednávaní. Z uzatvorených KZVS je zrejmé, že jednotlivé témy navrhované KOZ SR už patria medzi štandardné témy, ktoré kolektívne zmluvy upravujú či už na podnikovej úrovni alebo na úrovni KZVS.

3. Stručný popis materiálu

- KOZ SR na základe úlohy z NPAS spracovala Analýzu možností a následnej aplikácie minimálneho rozsahu nevyhnutne aplikovaných zásad vekového manažmentu do praxe, zhodnotenie možností uplatnenia zásad v kolektívnom vyjednávaní.
- KOZ SR identifikovalo potrebu posilnenia významu sociálneho dialógu a kolektívneho vyjednávania pri aplikácii opatrení NPAS a potrebu čiastočnej revízie niektorých jeho opatrení a potrebu zavedenia nových štátnych politík.
- KOZ SR v tomto kontexte navrhuje nasledovné opatrenia:
  1. na expertnej úrovni všetkých sociálnych partnerov **prerokovať na MPSVR SR návrhy opatrení na prispôsobovanie výkonu práce a pracovných podmienok** staršej pracovnej sile, pričom stanovuje minimálny rozsah opatrení,
  2. podpísať **memorandum sociálnych partnerov o rozšírení kolektívneho vyjednávania** o problematiku aplikácie vekového manažmentu, pričom stanovuje minimálny rozsah tém kolektívneho vyjednávania,
  3. **zriadiť tripartitnú pracovnú skupinu pre identifikáciu potrebných zmien v sociálnom poistení** a návrhov na ich riešenie, pričom stanovuje minimálny rozsah tém,
  4. rozšíriť **pôsobnosť Aliancie sektorových rád o metodické centrum zamerané na aplikáciu zásad vekového manažmentu**, vyhľadávanie a tvorbu databázy príkladov dobrej praxe, aplikáciu projektu WAI (Work Ability Index), metodické riadenie sektorových rád v tejto oblasti,
  5. **zaradiť do sektorových stratégií problematiku aplikácie vekového manažmentu do praxe**,
  6. na základe výstupov vyššie uvedených opatrení **pripraviť novelizáciu NPAS**.